

ЗАХИЩЕНІ ДИСЕРТАЦІЇ У 2006 РОЦІ

Протягом 2006 року відбулося 7 засідань Спеціалізованої вченої ради, на яких проведено захист 2 докторських (зі спеціальності 09.00.11 – релігієзнавство (філософські науки), 4 кандидатських дисертацій (зі спеціальності 09.00.11 – релігієзнавство (філософські науки)) та 1 кандидатська дисертація (зі спеціальності 09.00.11 – релігієзнавство (історичні науки)).

Докторські дисертації

спеціальність 09.00.11 – релігієзнавство (філософські науки):

1. **Панков Георгій Дмитрійович. Православно-академічна філософія релігії в Росії (XIX – поч. XX ст.).** У дисертації вперше в релігієзнавстві подано цілісну картину православно-академічної філософії релігії в період її становлення і розквіту протягом XIX – поч. XX ст. у Російській імперії. В роботі детально висвітлені питання, що належать до компетенції філософії релігії. Серед них – питання про філософію в її ставленні до релігії, про філософію релігії в її співвіднесенні з богословською апологетикою, про сутність релігії, закономірності її виникнення та еволюції, про співвідношення релігії та моралі, віри та розуму, віри та знання. Ретельно проаналізовано проблематику православно-філософського обґрунтування ідеї Бога, доказів його буття.
2. **Бодак Валентина Анатоліївна. Релігія як феномен універсуму культури: християнський контекст.** Дисертація є цілісним релігієзнавчим дослідженням релігії і культури як надособистісних явищ й теоретичним вирішенням проблем їх співвідношення та взаємодії. В роботі конституїрована культурологія релігії як нова галузь релігієзнавчого знання.

Кандидатські дисертації

спеціальність 09.00.11 – релігієзнавство (філософські науки):

1. **Множинська Руслана Володимирівна. Релігійно-філософські погляди Станіслава Оріховського в контексті віросповідного розмаїття в Україні (XVI ст.).** Дисертацію присвячено дослідженню

особливостей релігійно-філософських поглядів Станіслава Оріховського в контексті віросповідного розмаїття в Україні. При цьому авторка виокремлює і розкриває три етапи формування конфесійної визначеності Оріховського. Проблему динаміки релігійних поглядів та уявлень мислителя розв'язано на підставі докладного аналізу найважливіших здобутків його творчої спадщини. Отож, у дисертації проаналізовано головні його полемічні твори, промови та листи, в яких мислитель найвиразніше засвідчує свої релігійно-філософські погляди. Знаковим з цього погляду є твір „Про закон celibату”.

2. **Кадикало Андрій Миронович “Проблема свідомості у контексті взаємодоповнення релігійного та наукового дискурсів”.** У дисертації здійснюється філософський аналіз поняття свідомості через призму релігійного та наукового дискурсів, у процесі їх взаємодії та надається огляд існуючих в історії релігійної і наукової думки основних підходів до вивчення взаємозалежності процесу пізнання і синкретичного та секулярного типів світогляду, з акцентуванням уваги на постнекласичній парадигмі. З'ясовуються основне поняття та особливість методологічних засобів постмодерного дискурсу, який залучається автором. Виокремлюється зріз специфічних труднощів пов'язаних із дослідженням вибраної теми.
3. **Гаврилук Тетяна Вікторівна. Філософсько-релігієзнавчий аналіз еволюції уявлень про надприродне в конфесійних виявах релігії.** Дисертація є комплексним філософсько-релігієзнавчим дослідженням еволюції уявлень про надприродне в різних релігійних виявах та філософських вченнях. Розроблена термінологічна база дисертаційного дослідження, проаналізовані інтерпретації ідеї надприродного, з'ясовано місце даної ідеї в дихотомії таких форм людського буття як природне, соціалізоване та сакральне. В контексті аналітичних можливостей філософського підходу, його принципів та критеріїв осмислення досліджується феномен надприродного в його сутнісних рисах та історичних формах. Виявлено закономірності змін у філософському та релігієзнавчому тлумаченні ідеї надприродного від розуміння останньої як мінімуму вияву релігійності до отождолення її з ідеєю Бога авраамістичної традиції. Аналіз сутнісних рис ідеї надприродного дав можливість визначити, що дана ідея є онтологічною основою релігійного світосприйняття, яка в своїх історичних трансформаціях – від первісних релігійних вірувань до сучасних неорелігій, набуває все більш абстрактного вияву, що виключає можливість будь-якої її емпіричної інтерпретації. Доведено, що ідея надприродного, як основа концептуальної структури релігії, не отримує остаточного визначення в її конфесійних витлумаченнях. Це зумовлює відкритість та трансформаційну здатність різних віровчень.

4. **Бубенщиков Василь Васильович. Роль Греко-Католицької Церкви в етнічному розвитку українського та білоруського народів: порівняльний аналіз.** У дисертації дається історіософський аналіз розвитку Греко-Католицької Церкви на території українських і білоруських земель, починаючи з часів Берестейської церковної унії і закінчуючи першою половиною ХХ ст., коли відбулося остаточне оформлення новочасних української та білоруської націй. Велика увага приділена осмисленню етнічного аспекту Берестейської церковної унії в полемічній літературі кінця ХVІ - початку ХVІІ ст. зазначено, що існували помітні регіональні відмінності в діяльності Греко-Католицької Церкви на території українських та білоруських земель. На початковому етапі вона, в силу конфесійних та культурних причин, знайшла поширення в білоруських регіонах і могла перетворитися у національну релігію білорусів, важливий чинник формування білоруської національної свідомості.

спеціальність 09.00.11 – релігієзнавство (історичні науки):

5. **Шеретюк Руслана Миколаївна. Релігійний фактор у контексті геополітичних трансформацій на галицько-волинських землях (друга половина ХІІІ – перша половина ХV ст.).** У дисертації досліджується сутність і спрямованість Східної політики Папського престолу в контексті геополітичних трансформацій на землях Русі після золотоординської навали. Визначається дискурс Східної політики Папського престолу з урахуванням монголо-татарського фактора і спроби встановлення церковної унії в Галицько-Волинському князівстві як інструмента Східної політики папства. Під цим кутом досліджується католицька експансія на галицько-волинських землях після втрати незалежності Галицько-Волинського князівства, а також роль католицизму в геополітичних трансформаціях на українських землях після Кревської (1385 р.) і Городельської (1413 р.) уній. Існування Галицької митрополії в ХІV столітті розглядається як вияв прагнення Південно-Західної Русі до церковної самостійності, а її ліквідація - як наслідок геополітичних змагань Великого князівства Литовського і політично-церковних сил, що створювали централізовану Московську державу, які згодом почали міждержавну (московсько-литовську) боротьбу за митрополічу Київську кафедру.

НАУКОВІ КОНФЕРЕНЦІЇ 2007 РОКУ

Лютий	<i>Академічному релігієзнавству України – 15: стан і перспективи фаху</i>	<i>Київ, Відділення релігієзнавства Інституту філософії НАНУ, Українська Асоціація релігієзнавців (Г Кулагіна)</i>	ВР ІФ, УАР (044) 279-04-18, 279-48-12, 278-51-49, cerif@ukrlink.ua
Лютий	<i>Сучасна релігійність: стан і тенденції</i>	<i>Луцьк, Волинський університет (А.Колодний)</i>	(03322) 4-84-48 Леонід Йосипович Кондратик
Лютий-березень	<i>Проблема помісності Православ'я України</i>	<i>Полтавська обласна організація "Просвіта", Полтавський педуніверситет, Інститут філософії НАНУ, Українська Асоціація релігієзнавців (О.Саган)</i>	Полтава, Остроградського Педуніверситет 053-22-72012, 7-33-28 Пашенко В.О.
Березень, 2-3	<i>Міжнародна конференція, присвячена 100-річчю з дня народження М.Еліаде</i>	<i>Київ, Інститут філософії НАНУ, Інститут сходознавства НАНУ, Київський національний університет, Українська Асоціація релігієзнавців, Молодіжна Асоціація релігієзнавців (Л.Филипович, О.Проляка)</i>	ВР ІФ, УАР 044-279-04-18, 279-48-12, 278-51-49 cerif@ukrlink.ua
Квітень, третя декада	<i>Конфесійне багатоманіття України в контексті духовного і національного відродження</i>	<i>Тернопільський державний технічний університет ім. Пулюя, Кафедра гуманітарних дисциплін Інституту економіки і підприємництва (П.Яроцький, С.Здіорук)</i>	46024, м. Тернопіль, вул. Б. Лепкого, буд. 6, кв. 196, Гудимі А.М. Тел. 26-80-10; 8 (067) 2750330 А.Гудима 25-12-68; 8(097) 4846498 Стоцький Ярослав Васильович Бокало Ірина Іванівна 43-35-64

Травень, 14-17	Історія релігій в Україні	Львів, Музей історії релігій, Інституту релігієзнавства (Недавня О.В.)	пл.Музейна 1 8-032-293-93-03, 72-91-00
Травень, Третя декада	Релігія і Церква в постсоціалістичних країнах: стан, проблеми, перспективи	Київ, Інститут філософії НАНУ, Українська Асоціація релігієзнавців (Л.Филипович, М.Бабій)	ВР ІФ, УАР 044-279-04-18, 279-48-12, 278-51-49, cerif@ukrlink.ua
Червень	Релігія в житті особи і суспільства	Херсонський державний університет Інститут філософії НАНУ, Українська Асоціація релігієзнавців (Ю.Недзельська)	055-2-437-265 Недзельські К.К. і Н.І.
Жовтень	Толерантність міжконфесійних відносин	Запоріжжя, Запорізька Державна Інженерна Академія, ЦеРІС УАР (Л.Филипович)	(0612) 60-13-56 Факс: (0612) 12-38-87 E-mail: filos@zgia.zp.ua Віктор Степанович Калюжний
Грудень	Колоквіум з планової теми „Прогнози релігійних процесів України”	Київ, Інститут філософії НАНУ, Українська Асоціація релігієзнавців (керівники тем)	ВР ІФ, УАР (044) 279-04-18, 279-48-12, 278-51-49, cerif@ukrlink.ua

